

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

European Union flag icon National Office

Erasmus+UA
erasmusplus.org.ua

Фундаментальні цінності у вищій освіті в контексті європейської інтеграції, в умовах воєнного стану в Україні та післявоєнного відновлення – Автономія. Академічна доброчесність. Публічна відповідальність за вищу освіту

Олег Шаров, директорат вищої освіти та освіти дорослих?

Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+

7 листопада 2025 р., м. Київ, ТАМ захід – XIV Болонська конференція

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

National Office
Erasmus+UA
erasmusplus.org.ua

Фундаментальні цінності у вищій освіті в контексті європейської інтеграції, в умовах воєнного стану в Україні та післявоєнного відновлення – Автономія. Академічна доброчесність. Публічна відповідальність за вищу освіту

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЦІННОСТІ ЄПВО

(однаково важливі, взаємопов'язані, утворюють цілісність)

- Академічна свобода
- **Академічна доброчесність**
- **Інституційна автономія**
- Участь студентів і працівників у врядуванні вищої освіти
- **Публічна відповідальність за вищу освіту**
- Публічна відповідальність вищої освіти перед суспільством

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

National Office
Erasmus+UA
erasmusplus.org.ua

Фундаментальні цінності у вищій освіті в контексті європейської інтеграції, в умовах воєнного стану в Україні та післявоєнного відновлення – Автономія. Академічна доброчесність. Публічна відповідальність за вищу освіту

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЦІННОСТІ: В РУСІ

- Академічна доброчесність – **законопроект 10392, розподіл державного замовлення в аспірантурі**
- Інституційна автономія – **узуфрукт, погодження штатного розпису, експеримент з наглядовими радами (залучення стейкхолдерів), ДНП (вихід з сітки)**
- Публічна відповідальність за вищу освіту – **заробітні плати, навчальне навантаження НПП, особлива підтримка прифронтових та переміщених ЗВО, мережа**

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

National Office
Erasmus+UA
erasmusplus.org.ua

Фундаментальні цінності у вищій освіті в контексті європейської інтеграції, в умовах воєнного стану в Україні та післявоєнного відновлення – Автономія. Академічна доброчесність. Публічна відповідальність за вищу освіту

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

- Законопроект 10392 підготовлений до другого читання: принциповість, інструменталізація, обмеження «юридичного крюкотворства»
- Розподіл місць державного замовлення в аспірантурі: вперше суттєва вага дотримання академічної доброчесності (коефіцієнти 0,9; 0,5; 0,1); МОН діє офіційно, тому враховує судові рішення

ІНСТИТУЦІЙНА АВТОНОМІЯ (критерії ЄАУ)

ІНСТИТУЦІЙНА АВТОНОМІЯ: ЗАСТЕРЕЖЕННЯ. БЕРЕЖІТЬ ВІД ПЕРЕРОДЖЕННЯ

- ✓ Академічна автономія (не звуження навчальних планів до потреб навантаження найбільш лояльних викладачів)
- ✓ Організаційна автономія (не авторитаризм!)
- ✓ Кадрова автономія (не академічний інбридинг!)
- ✓ Фінансова автономія (не прихвати́зація!)
- ✓ Наукова автономія (не самооцінювання!)

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

National Office
Erasmus+UA
erasmusplus.org.ua

Фундаментальні цінності у вищій освіті в контексті європейської інтеграції, в умовах воєнного стану в Україні та післявоєнного відновлення – Автономія. Академічна доброчесність. Публічна відповідальність за вищу освіту

ПУБЛІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВИЩУ

ОСВІТУ ➤ Заробітні плати у сфері вищої освіти, кейс індикативної собівартості

- Навчальне навантаження НПП, закон 3791
- Підтримка прифронтових та переміщених ЗВО: коефіцієнт регіональної підтримки у Формулі, регіональний коефіцієнт у Порядку прийому, підвищуючий коефіцієнт на гранти

ЗАКОН 3791 (9600): НПП і ПП

- Залучення педагогічних працівників до викладання: одні просувають науку, інші зосереджуються на навчанні, можна працювати без імітації та обману
- Єдиний Перелік посад педагогічних і науково-педагогічних працівників, який затверджується КМУ
- Освітньо-творчий ступінь доктора мистецтва як підстава для призначення на посади НПП
- Призначення на посади всіх НПП за результатом конкурсного відбору, порядок якого затверджується ЗВО

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

National Office
Erasmus+UA
erasmusplus.org.ua

Фундаментальні цінності у вищій освіті в контексті європейської інтеграції, в умовах воєнного стану в Україні та післявоєнного відновлення – Автономія. Академічна доброчесність. Публічна відповідальність за вищу освіту

ОФІЦІЙНА ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО 2032 РОКУ

Затверджена розпорядженням КМУ від 23 лютого 2022 № 286-р (готувалась з літа 2020 року) разом з

Операційним планом реалізації у 2022-2024 роках

Після 24 лютого 2022 року ключові цілі актуальні, кроки та строки – так собі

Операційний план реалізації в 2025-2028 роках має бути затверджений ...

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

National Office
Erasmus+UA
erasmusplus.org.ua

Фундаментальні цінності у вищій освіті в контексті європейської інтеграції, в умовах воєнного стану в Україні та післявоєнного відновлення – Автономія. Академічна доброчесність. Публічна відповідальність за вищу освіту

ДЕЯКІ ІНШІ КЛЮЧОВІ ІНІЦІАТИВИ

- Індивідуальні освітні траєкторії
- Підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти»
- Оновлення стандартів вищої освіти
- Підвищення кваліфікації НПП ЗВО за рахунок держави
- Залучення СБ для модернізації ЗВО: база та простори
- Рекомендації з розвитку спільних та подвійних програм
- Законопроект про вступ 2026 року

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

National Office
Erasmus+UA
erasmusplus.org.ua

Фундаментальні цінності у вищій освіті в контексті європейської інтеграції, в умовах воєнного стану в Україні та післявоєнного відновлення – Автономія. Академічна доброчесність. Публічна відповідальність за вищу освіту

ВСЕ ДЛЯ ПЕРЕМОГИ!

- Пріоритетність військової освіти: офіцери, сержанти
- Аспекти мобілізації: несприяння «ухилянтам», військово-облікові документи, підготовка офіцерів запасу
- Дослідження та розробки для ЗСУ, ремонти, одиничні та малосерійні вироби, запчастини, витратні матеріали
- Базова загальновійськова підготовка у ЗВО (БЗВП, ОНС) – молодь має бути військовонавченою (і надовго!)

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Фундаментальні цінності у вищій освіті в контексті європейської інтеграції, в умовах воєнного стану в Україні та післявоєнного відновлення – Автономія. Академічна доброчесність. Публічна відповідальність за вищу освіту

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!
ГОТОВИЙ ВІДПОВІСТИ НА ВАШІ ЗАПИТАННЯ